

3. Metrikus terek tulajdonságai

I^{Gy} . Legyen (M, d) metrikus tér és legyen $x \in M$.

1. Mutassuk meg, hogy az $\{x\}$ halmaz pontosan akkor sehol sem sűrű, ha x nem izolált pontja az M térnek.
2. Mutassuk meg, hogy ha M nem üres, teljes metrikus tér, melynek nincs izolált pontja, akkor az M halmaz nem megszámlálhatóan végtelen.

II^H . Igazoljuk, hogy nincsen olyan $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ függvény, mely csak a racionális pontokban folytonos.

Útmutatás: Legyen $(M_1, d_1), (M_2, d_2)$ metrikus tér és $f : M_1 \rightarrow M_2$. Definiáljuk f *ingadozás* függvényét a

$$\omega_f : M_1 \rightarrow \mathbb{R} \quad x \mapsto \inf_{r \in \mathbb{R}^+} \text{diam } f(B_r(x))$$

képlettel, ahol adott $X \subseteq M_2$ halmaz esetén

$$\text{diam}(X) = \begin{cases} \sup \{d(x, y) \mid x, y \in X\} & \text{ha } X \neq \emptyset \\ 0 & \text{ha } X = \emptyset. \end{cases}$$

az X halmaz *átmérője*.

1. Mutassuk meg, hogy az f függvény pontosan akkor folytonos az $a \in M_1$ pontban, ha $\omega_f(a) = 0$ teljesül.
2. Mutassuk meg, hogy minden $c \in \mathbb{R}$ esetén $\bar{\omega}^{-1}]-\infty, c[$ nyílt halmaz. (Vagyis minden $c \in \mathbb{R}$ számra az

$$\{a \in M_1 \mid \omega_f(a) < c\}$$

halmaz nyílt, amit azt jelenti, hogy az ω_f függvény *felülről félig folytonos*.)

3. Mutassuk meg, hogy a $\bar{\omega}_f^{-1}(0)$ halmaz előáll megszámlálhatóan sok nyílt halmaz metszeteként. (Melyet úgy fejezünk ki, hogy $\bar{\omega}_f^{-1}(0)$ G_δ halmaz.)
4. Mutassuk meg, hogy $\mathbb{Q}$ nem G_δ halmaz.

III. Példák lokális kompakt és nem lokálisan kompakt terekre.

1^A . Legyen $M = \mathbb{Q}$ és minden $p, q \in \mathbb{Q}$ esetén legyen $d(p, q) = |p - q|$. Mutassuk meg, hogy az (M, d) tér nem lokálisan kompakt.

2^{Gy} . Legyen $M = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid (x = 0 \wedge y = 0) \vee (x > 0)\}$ és legyen d az euklideszi metrika megszorítása az M halmazra. Mutassuk meg, hogy az (M, d) tér nem lokálisan kompakt.

3^H . Legyen $M = \left\{ (x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid (x = 0 \wedge y = 0) \vee \left(x > 0 \wedge y = \sin \frac{1}{x} \right) \right\}$ és legyen d az euklideszi metrika megszorítása az M halmazra. Mutassuk meg, hogy az (M, d) tér nem lokálisan kompakt.

IV^A . Tekintsük az $(\mathbb{R}^3, \|\cdot\|_2)$ térben haladó $a, b : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}^3$ sorozatokat, ahol minden $n \in \mathbb{N}$ esetén

$$a_n = \left(\frac{1}{n+1}, \sqrt[n]{n^2+1}, (\sqrt{2}-1)^n \right) \quad \text{és} \quad b_n = \left(\sum_{k=0}^n \frac{1}{3^k}, \cos(n\pi), \left(1 - \frac{2}{n+1}\right)^n \right).$$

Határozzuk meg a $\lim a$ és a $\lim b$ határértéket, ha létezik.

V^A . Legyen $M = [1, \infty[$ a megszorított (euklideszi) metrikával. Kontrakciók-e az alábbi $f : M \rightarrow M$ függvények?

3. Analízis 2, matematikusoknak, 2014.02.28., Andai Attila

1. Kontrakciók-e az $f : M \rightarrow M$, $f(x) = \sqrt{x^2 + 1}$ függvény?
2. Kontrakciók-e az $f : M \rightarrow M$, $f(x) = \frac{x}{2} + \frac{1}{2x}$ függvény?
3. Igazoljuk, hogy ha $f : M \rightarrow M$ olyan függvény, mely folytonos és differenciálható az $]1, \infty[$ halmazon, valamint létezik olyan $K \in [0, 1[$, melyre minden $x \in]1, \infty[$ esetén $|f'(x)| \leq K$ teljesül, akkor f kontrakció.

VI^A . Mutassuk meg, hogy minden kompakt metrikus tér teljes.

VII. Legyen $a, b \in \mathbb{R}$, $a < b$. Norma-e a $C^1([a, b], \mathbb{R})$ vektortéren a

$$1^A . \|f\|_1 = \sup_{x \in [a, b]} |f(x)| + \sup_{x \in [a, b]} |f'(x)|;$$

$$2^A . \|f\|_2 = \sup_{x \in [a, b]} (|f(x)| + |f'(x)|);$$

$$3^{Gy} . \|f\|_3 = |f(a)| + \int_a^b |f|;$$

leképezések valamelyike?